Lietas Nr. A420475411
Lietas arhīva Nr. AA43-0091-15/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015.gada 15.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Kanenberga,
tiesneses Dz.Amerika un I.Meldere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, sakarā ar SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 31.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Rīgas reģionālās iestādes Latgales priekšpilsētas nodaļā 2010.gada 15.jūlijā saņemts SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" pieprasījums par pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) pārmaksas atmaksu Ls 46 256,74 apmērā, kas izveidojusies laika periodā no 2007.gada 1.jūnija līdz 2007.gada 30.novembrim (turpmāk arī – Pieprasījums).

VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu trešā audita daļa sakarā ar Pieprasījumu no 2010.gada 29.septembra līdz 2010.gada 27.decembrim SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" veica daļēju PVN auditu par darījumiem ar SIA ,,Būvju projekti" (iepriekšējais nosaukums – SIA ,,BT&T") 2007.gada 1.jūnijā – 2007.gada 30.novembrī.

Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu trešās audita daļas galvenās nodokļu inspektores 2010.gada 27.decembra lēmumu Nr.23.9/1667 (turpmāk – Sākotnējais lēmums Nr.1) SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" 2007.gada jūnijā un jūlijā noteikts nepamatoti palielinātais no budžeta atmaksājamais PVN Ls 8682,89, kas saskaņā ar likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli" 28.panta 2.[1]daļu nav atmaksājams no budžeta.

[2] Izskatot Pieprasījumu, VID Nodokļu pārvaldes Rīgas Latgales priekšpilsētas klientu apkalpošanas centra vadītāja 2011.gada 14.janvārī pieņēma lēmumu Nr.8.21.4.2/973 (turpmāk – Sākotnējais lēmums Nr.2), ar kuru nolēma atteikt atmaksāt PVN pārmaksu Ls 8682,89, pamatojoties uz Sākotnējo lēmumu Nr.1.

[3] Ar VID ģenerāldirektores 2011.gada 7.marta lēmumu Nr.22.4.6/15877 (turpmāk – Lēmums Nr.1) Sākotnējais lēmums Nr.1 atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[3.1] Lietā pastāv strīds par SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" 2007.gada jūnija un jūlija PVN deklarācijās saskaņā ar SIA ,,Būvju projekti" vārdā noformētajiem 2007.gada 18.jūnija faktūrrēķiniem Nr.241 un Nr.242, kā arī 2007.gada 12.jūlija faktūrrēķiniem Nr.277 un Nr.286 veikto priekšnodokļa Ls 8682,89 atskaitījumu pamatotību.

[3.2] No pārbaudes materiāliem redzams, ka SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" tika izsniegta Rīgas pilsētas Būvvaldes 2006.gada 12.decembra būvatļauja Nr.436-L objekta ,,Loģistikas centrs" Piedrujas ielā 7, Rīgā būvniecībai, kurā kā būvuzņēmējs norādīta SIA ,,BT&T". Atbilstoši Zemesgrāmatas datiem SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" ir reģistrētas īpašuma tiesības uz zemesgabalu Piedrujas ielā 7, Rīgā un uz tajā esošo nedzīvojamo ēku.

[3.3] Lietas materiālos ir SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" (pasūtītājs) un SIA „Būvju projekti" (izpildītājs) 2006.gada 11.augusta līgums Nr.C-16a/2006 par demontāžas un celtniecības darbiem, atbilstoši kuram pasūtītājs uzdod izpildītājam veikt demontāžas un celtniecības darbus būvobjektā „Loģistikas centrs - Biroja - noliktavas ēkas (2 gab.)" Piedrujas ielā 7, Rīgā. Līguma 2.1.punkts paredz, ka izpildītājs pats veic darbus vai ir tiesīgs piesaistīt apakšuzņēmējus pēc saskaņošanas ar pasūtītāju.

SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" amatpersona /pers. A/ 2010.gada 29.septembra aptaujas lapā Nr.1, sniedzot informāciju par galvenā būvuzņēmēja piesaistītajiem apakšuzņēmējiem, kā tādus norādījis SIA ,,Baltijas Politehnika", SIA ,,REMC", SIA ,,Vārtu Tehnika", SIA ,,Arteko", SIA „Mono G.B.S", SIA ,,Balconsis", SIA ,,Elaks", SIA ,,Abtons", SIA ,,Mergo", SIA ,,Grodi" un SIA ,,Eiroparks", vienlaikus norādot, ka, iespējams, bija arī tādi apakšuzņēmēji par kuriem

sabiedrībai nav informācijas.

[3.4] SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" ne pārbaudē, ne arī apstrīdēšanas procesā neiesniedza objekta „Loģistikas centrs - II kārta" Piedrujas ielā 7, Rīgā būvdarbu žurnālus Nr.006647 un Nr.007197.

[3.5] VID Nodokļu kontroles pārvaldes 2010.gada 19.augustā SIA „Būvju projekti" veiktajā tematiskajā pārbaudē konstatēts, ka būvobjektā „Loģistikas centrs - Biroja - noliktavas ēkas (2 gab.)" Piedrujas ielā 7, Rīgā kā elektromontāžas un celtniecības (apdares) darbu veicēji tika piesaistīti SIA „Būvju projekti" apakšuzņēmēji – SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga".

SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" amatpersonas noliedz jebkādu saimniecisko darbību. Ja sabiedrību amatpersonas noliedz pakalpojumu sniegšanu, nav iespējams, ka šīs sabiedrības veica minēto pakalpojumu sniegšanu savā vārdā. Tieši pretēji, sabiedrību vārdā tika veikta nelikumīga faktiskajiem apstākļiem neatbilstošu dokumentu noformēšana.

Pēc VID rīcībā esošās informācijas SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" attiecīgi 2008.gada 8.jūlijā un 2007.gada 28.decembrī izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra, sabiedrības nav reģistrētas Būvkomersantu reģistrā, nav sasniedzamas juridiskajās adresēs.

Tādējādi no VID rīcībā esošajiem objektīviem pierādījumiem secināms, ka minēto uzņēmumu rekvizīti izmantoti faktiski neesošu darījumu noformēšanai un pārbaudē konstatētais liecina, ka ieraksti SIA „Būvju projekti" grāmatvedības reģistros veikti, izmantojot nepatiesu informāciju saturošus dokumentus.

[3.6] Līdz ar to SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" ierakstus grāmatvedības reģistros ir veikusi, izmantojot faktūrrēķinus, kuros ir norādīta nepatiesa, lietas faktiskajiem apstākļiem neatbilstoša informācija.

Ņemot vērā minēto, VID Nodokļu kontroles pārvalde pamatoti secināja, ka SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" nav ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta un likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta nosacījumus un tai nebija tiesību 2007.gada jūnija un jūlija PVN deklarācijās kā priekšnodokli kopumā atskaitīt Ls 8682,89 (jūnijā Ls 2801,54 (Ls 1400,77 + Ls 1400,77) un jūlijā Ls 5881,35 (Ls 4751,42 + Ls 1129,93)) saskaņā ar SIA „Būvju projekti" vārdā noformētajiem 2007.gada 18.jūnija faktūrrēķiniem Nr.241 un Nr.242, kā arī 2007.gada 12.jūlija faktūrrēķiniem Nr.277 un Nr.286.

[3.7] Attiecībā uz SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" apstrīdēšanas iesniegumā norādīto, ka VID kompetencē nav privāto tiesību jomā veikto civiltiesisko darījumu iztulkošana un atzīšana par spēkā neesošiem, VID norāda, ka tam, lai iestāde kritiski vērtētu civiltiesisku vienošanos, nav nepieciešams civiltiesisku darījumu atzīt par spēkā neesošu atbilstoši civiltiesiskajām un civilprocesuālajām normām. Civillikuma normu mērķis ir noregulēt darījuma dalībnieku savstarpējās tiesiskās attiecības, darījuma esamības vai neesamības civiltiesiskās sekas. Izskatāmajā gadījumā netiek izvērtēta SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" civiltiesiskā darījuma ar trešo personu atbilstība privāto tiesību normām, bet gan tas, vai SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" ir ievērojusi normatīvo aktu prasības nodokļu jomā. SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" kā nodokļu maksātājas darbības tiek vērtētas publisko tiesību jomā.

[4] Ar VID ģenerāldirektores 2011.gada 10.marta lēmumu Nr.22.4.6/16985 (turpmāk – Lēmums Nr.2) Sākotnējais lēmums Nr.2 atstāts negrozīts.

[5] Administratīvajā rajona tiesā 2011.gada 24.martā saņemts SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" (turpmāk – pieteicēja) pieteikums, un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2011.gada 31.marta lēmumu pieņemts pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar ko pieteicējai tiktu atmaksāta PVN pārmaksa Ls 8689,89 apmērā.

Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] VID nav veicis objektīvu lietas izmeklēšanu, tajā skaitā nav objektīvi pārbaudījis un novērtējis pieteicējas izteikto viedokli, argumentus un pierādījumus, piemēram, 2012.gada 16.decembra nobeiguma sarunas laikā sniegtos paskaidrojumus.

[5.2] VID nedrīkst celt iebildumus privāto tiesību darbības laukā par darījumiem, kuros tas nav darījuma dalībnieks, un šādas tiesības iestādei nepiešķir ne likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 8.panta, ne likuma „Par nodokļiem un nodevām" 18.panta tiesību normas, kā arī VID kompetencē nav šādu tiesisku darījumu iztulkošana, atzīšana par spēkā neesošiem, tajā skaitā, dodot savu vērtējumu par citu personu privāto saistību izpildījuma veidu, laiku, vietu, iejaukties to attiecībās, tādējādi pārkāpjot arī pieteicējas tiesības uz privātautonomiju privāto tiesību darbības laukā.

[5.3] VID secinājumi, ka konkrētie darījumi starp pieteicēju un SIA „Būvju projekti" faktiski nav notikuši, tiek pamatoti tikai ar trešo personu paskaidrojumiem attiecībā pret pieteicējas amatpersonu paskaidrojumiem.

VID nav ņēmis vērā, ka SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" amatpersonu paskaidrojumi, uz kuriem pamatoti iestādes iebildumi, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 161.panta pirmo daļu nav atzīstami par pierādījumiem, jo tos neapstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi, piemēram, SIA „Būvju projekti" bijušās amatpersonas /pers. B/ paskaidrojumi, kuros tiek apstiprināti darījumi ar pieteicēju.

Konkrētajā gadījumā pieteicējas darījuma partneris ir SIA „Būvju projekti", nevis trešās personas SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga".

VID nav norādījis, kādēļ tā SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" amatpersonu paskaidrojumiem devusi priekšroku salīdzinājumā ar SIA „Būvju projekti" bijušās amatpersonas paskaidrojumiem, grāmatvedības dokumentiem, konkrēto darījumu faktiskajiem izpildījumiem.

[5.4] SIA „Būvju projekti" par faktiski sniegtajiem pakalpojumiem ir izsniedzis pieteicējai konkrētos rēķinus, norādot tajos PVN, un pieteicēja tos pilnībā ir apmaksājusi, tajā skaitā PVN.

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006.gada 28.novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa

sistēmu 203. un 206.pantu atbildīgs par augstākminētajos rēķinos norādītā PVN samaksu valsts budžetā ir SIA ,,Būvju projekti", nevis pieteicēja, savukārt, pieteicējai ir tiesības izmantot PVN atskaitīšanas tiesības saskaņā ar minētās direktīvas 178.pantu.

[5.5] Saskaņā ar APL 15.pantu iestādei jāņem vērā Eiropas Kopienu Tiesas judikatūru.

Konkrētajā lietā VID ir pārkāpis Eiropas Kopienu Tiesas spriedumos noteiktos pamatprincipus attiecībā uz PVN sistēmu, proti, ja kāds uzņēmējs konkrētajā PVN shēmā pirms vai pēc konkrētā nodokļa maksātāja veiktā darījuma veic krāpnieciskus darījumus vai ļaunprātīgi rīkojas, bet konkrētajam nodokļu maksātājam par to nav bijis un nevarēja būt zināms, tiesai nav tiesības konkrētajam nodokļu maksātājam aizliegt izmantot tiesības uz nodokļa atskaitīšanu.

[5.7] VID nav piemērojis APL 103.panta otro daļu, 107.pantu, 149.pantu, 150.pantu, un šāds procesuālais pārkāpums ir novedis pie lietas nepareizas izskatīšanas.

[5.8] VID kompetencē nav valsts uzraudzības un kontroles īstenošana būvniecības jomā. Saskaņā ar Būvniecības likumu SIA „Būvju projekti" uzņēmās atbildību par likuma ievērošanu savā darbībā.

SIA „Būvju projekti" kā Būvkomersantu reģistrā reģistrēts būvuzņēmējs uz savu atbildību piesaistīja trešās personas, apakšuzņēmējus SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga", attiecīgi, lai veiktu elektromontāžas un apdares darbus, kuru veikšanai konkrētajā gadījumā nebija nepieciešama reģistrācija Būvkomersantu reģistrā arī saskaņā ar Būvniecības likuma 10.pantu.

Ne Valsts būvinspekcija, ne attiecīgā būvvalde nav konstatējusi pieteicējai nekādus pārkāpumus būvniecības jomā, tajā skaitā nav konstatēti pārkāpumi attiecīgajā būvvaldē iesniegtajos, ierosinot objekta pieņemšanu ekspluatācijā, būvdarbu žurnālos (oriģinālos), ko pierāda konkrētā objekta pieņemšana ekspluatācijā.

[5.9] Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.panta tiesību normu nodokļu maksātājam ir pienākums pierādīt tikai pozitīvo faktu, balstoties vienīgi uz tādiem pierādījumiem, kas ir noteikti likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.pantā, kā arī attiecīgo nodokļu likumu un tiem pakārtotu Ministru kabineta noteikumu tiesību normās.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.panta paplašināta iztulkošana, uzliekot nodokļu maksātājam pienākumu iesniegt tāda veida pierādījumus, kuru nodrošināšanu likums neparedz, ir pretrunā APL 11.pantā paredzētajam likuma atrunas principam.

[4] Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā VID (turpmāk arī – atbildētājs) paskaidrojumā norādīts, ka pieteikumu neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā Nr.1 un Lēmumā Nr.2 minētajiem argumentiem.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 31.janvāra spriedumu pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējai bija tiesības atskaitīt priekšnodokli.

[5.2] Tiesu praksē jau ilgstoši tiek atzīts, ka atbilstoši likuma jēgai, skatot likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu kopsakarā ar 1.panta 9.punktu un 8.pantu, priekšnodokli var atskaitīt tikai par atbilstoši nodokļa rēķinam faktiski notikušu darījumu, kas atbilst visām minētajā normā norādītajām pazīmēm (*sk., piem., Augstākās tiesas 2004.gada 7.septembra spriedumu lietā Nr.SKA-114, 2008.gada 21.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-41/2008*).

No minētajām tiesību normām izriet, ka galvenais priekšnoteikums priekšnodokļa atskaitīšanai papildus minētajiem ir tas, ka prece vai pakalpojums faktiski saņemts no citas ar PVN apliekamās personas un ka preci faktiski piegādājusi vai pakalpojumu faktiski sniegusi tieši preču pavadzīmē-rēķinā norādītā persona, lai saņemto preci izmantotu savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Ja darījums faktiski nav noticis (nav noticis ar nodokļa rēķinā norādīto ar PVN apliekamo personu), tad nepastāv visi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktie priekšnodokļa atskaitīšanas priekšnoteikumi un priekšnodokli līdz ar to nevar atskaitīt. Tas nozīmē, ka pirmkārt jākonstatē, vai darījums vispār faktiski noticis. Lai iegūtu tiesības atskaitīt priekšnodokli, nav pietiekami, ka darījumi noformēti atbilstoši likuma prasībām, jo darījumiem jābūt arī faktiski notikušiem gan pēc to ekonomiskā, gan juridiskā rakstura (būtības), bet nodokļu rēķinam jāatbilst faktiski notikušam darījumam (*Tiesu prakses vispārinājuma „Administratīvo tiesu prakse likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" interpretācijā un piemērošanā" 6. - 8.punkts, http://www.at.gov.lv/lv/info/summary/2009/*).

Tāpat tiesu praksē atzīts, ka ir jāņem vērā arī pierādījumi, kas attiecas uz tiešo darījumu partneru tālākiem darījumiem ar citiem sadarbības partneriem tiktāl, ciktāl tas saistīts ar sniegtajiem pakalpojumiem vai iegādātajām precēm. Šādā gadījumā tālākie darījumi ļauj izsecināt, vai tiešie darījumu partneri varēja, vai nevarēja sniegt attiecīgos pakalpojumus vai piegādāt preces. Jāvērtē gan pierādījumi, kas attiecas uz tālākajiem darījumiem ar citiem partneriem, turklāt šie pierādījumi ir jāvērtē savstarpējā kopsakarā (*sk. Augstākās tiesas 2010.gada 5.jūlija spriedumu lietā Nr.SKA-343/2010*).

[5.3] Tiesa konstatēja, ka atbildētāja ir uzskatījusi, ka pieteicējai nebija tiesības atskaitīt priekšnodokli, jo darījumi faktiski nav notikuši ar SIA „Būvju projekti".

Kā norādījusi Augstākā tiesa, faktūras-rēķini vai preču pavadzīmes-rēķini ir uzskatāmi par nodokļa rēķiniem un par pakalpojuma sniegšanu vai preču piegādi apliecinošiem dokumentiem likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta izpratnē un šādu dokumentu esamība ļauj pieņemt, ka pakalpojums ir sniegts vai preces ir piegādātas. Tomēr šāds pieņēmums neizslēdz iespēju administratīvā procesa dalībniekam to apstrīdēt, iesniedzot attiecīgus pierādījumus, kas apliecina pretējo. Ja VID, pildot savu kontroles funkciju, ir iesniedzis pierādījumus, kas rada pamatotas šaubas par preču pavadzīmē-rēķinā norādīto ziņu patiesumu, tad pieteicējam savukārt ir interese iesniegt pierādījumus, kas atspēko VID norādītos faktus. Proti, ja nodokļu maksātājs uzskata, ka VID ir nepamatoti apšaubījis kādu darījumu vai dokumentu, atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantam, nodokļu maksātājam ir jāiesniedz papildus pierādījumi par to, ka

rēķinā norādītā persona tiešām sniegusi pakalpojumu vai piegādājusi preces. Nodokļu maksātājam ir jābūt spējīgam atspēkot argumentus, kas apdraud tā tiesības pretendēt uz priekšnodokļa atskaitīšanu ar APL paredzētiem pierādīšanas līdzekļiem. Nodokļu maksātāja pienākums iesniegt pierādījumus savu tiesību pierādīšanai nozīmē, ka gadījumā, ja no VID savāktajiem pierādījumiem secināms, ka darījums nav faktiski noticis ar pieteicējas grāmatvedības dokumentos norādīto personu, tad pieteicējai jāspēj iesniegt pietiekami pārliecinoši pierādījumi tieši par darījuma faktisko norisi. Bet, ja pieteicējam savākt kādus pierādījumus nav iespējams, tas atbilstoši APL 168.panta pirmajai daļai var lūgt tiesu pieprasīt pierādījumus (*Tiesu prakses vispārinājuma „Administratīvo tiesu prakse likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" interpretācijā un piemērošanā" 28. - 31.punkts,* http://www.at.gov.lv/lv/info/ summary/2009/).

Tātad tiesai ir jāpārbauda, vai VID ir pamatoti apšaubījis to, ka darījumi faktiski ir notikuši ar grāmatvedības dokumentos norādītajām personām, kā arī ir jāpārbauda tas, vai pieteicēja ir atspēkojusi VID argumentus.

[5.4] Tiesa konstatēja, ka SIA „TUV-NORD" amatpersona /pers. C/ (pilnvaru termiņš no 2005.gada 7.jūnija līdz 2008.gada 1.jūlijam) 2010.gada 2.novembra paskaidrojumā noliedz saimnieciskās darbības veikšanu sabiedrības vārdā un norāda, ka nevienu nav pilnvarojis veikt saimniecisko darbību savā vai sabiedrības vārdā. /pers. C/ nezina, ar ko minētā sabiedrība nodarbojas, kur atrodas tās dokumenti, nav parakstījis nevienu SIA „TUV-NORD" darījuma dokumentu (*lietas 49. - 50.lapa*).

SIA „TUV-NORD" 2008.gada 8.jūlijā izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra sakarā ar PVN deklarāciju neiesniegšanu, nav reģistrēta Būvkomersantu reģistrā un atbilstoši VID iesniegtajam ziņojumam par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām (turpmāk – VSAOI) no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2007.gada maijā un jūnijā (*lietas 118., 119.lapa*) sabiedrībā ir deklarēti 4 darba ņēmēji (kopējā ienākumu summa Ls 800 un aprēķinātas VSAOI Ls 264,72).

No liecinieku /pers. D/ un /pers. E/ liecībām secināms, ka viņas kā SIA „TUV-NORD" darbinieces parakstīja dokumentus pēc citu personu (/pers. C/, Oļega) lūguma. Liecinieces nevarēja apliecināt, vai saskaņā ar darījuma dokumentiem, kuri tika parakstīti un iegrāmatoti grāmatvedības reģistros, darījumi bija faktiski notikuši. Savukārt liecinieks /pers. F/, kurš saskaņā ar darba devēja ziņojumu (*lietas 119.lapa*) ir bijis nodarbināts SIA „TUV-NORD", ap liecināja, ka par minēto uzņēmumu neko nezina un tajā nekad nav strādājis.

Minētais liecina par to, ka SIA „TUV-NORD" faktisku saimniecisko darbību nav veikusi, vien veikusi darījumu un saimnieciskās darbības dokumentālu noformēšanu, tādējādi tiesa atzina par pareizu VID izdarīto secinājumu, ka SIA „Būvju projekti" nevarēja saņemt pakalpojumus no minētās sabiedrības.

[5.5] Tiesa konstatēja, ka SIA „Venga" amatpersona /pers. G/ (pilnvaru termiņš no 2004.gada 29.decembra) paskaidrojumā norāda, ka par uzņēmuma amatpersonu viņš kļuvis pēc trešo personu lūguma par samaksu, par uzņēmuma saimniecisko darbību neko nezina un to nav veicis, kā arī nav pilnvarojis to veikt kādas citas personas.

Pēc VID rīcībā esošas informācijas SIA „Venga" juridiskajā adresē nav sasniedzama, 2007.gada 28.decembrī izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra sakarā ar dokumentu nesniegšanu PVN aprēķinu pārbaudei un nav reģistrēta Būvkomersantu reģistrā. SIA „Venga" objektā ,,Loģistikas centrs -Biroja - noliktavas ēkas (2 gab.)" Piedrujas ielā 7, Rīgā izpildīto darbu pieņemšanas-nodošanas aktā par 2007.gada jūliju uzrādīta darba alga par veiktajiem darbiem Ls 17 039,75. Savukārt pēc VID rīcībā esošās informācijas SIA „Venga" iesniegtajam ziņojumam par VSAOI no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2007.gada jūlijā deklarētajiem darba ņēmējiem uzrādīta kopējā ienākumu summa Ls 470,48 un aprēķinātas VSAOI Ls 155,68 (*lietas 120.lapa*).

No minētā un liecinieces /pers. H/ liecībām secināms, ka SIA „Venga" nav nodarbinājusi darbiniekus un līdz ar to tai nav bijuši darbaspēka resursi saimnieciskās darbības veikšanai. Minētais liecina par to, ka SIA „Venga" faktisku saimniecisko darbību nav veikusi, vien veikusi darījumu un saimnieciskās darbības dokumentāru noformēšanu, tādējādi tiesa atzina par pareizu VID izdarīto secinājumu, ka SIA „Būvju projekti" nevarēja saņemt pakalpojumus no minētās sabiedrības.

[5.6] Ievērojot to, ka SIA „Būvju projekti" amatpersona /pers. B/ 2010.gada 12.novembrī sniedza paskaidrojumu, kurā par piesaistītajiem apakšuzņēmējiem SIA „Venga" un SIA „TUV-NORD" norādīja (*lietas 51., 52.lapa tulkojums Sākotnējā lēmuma 8.lapā (lietas 73.lapa)*), ja eksistē dokumenti, kas apliecina šo apakšuzņēmumu līdzdalību, tad šie uzņēmumi bija pieaicināti darbu izpildē. Atbildot uz jautājumu, kas konkrēti veica elektromontāžas darbus būvobjektā Piedrujas ielā 7, Rīgā 2007.gada maijā – jūnijā, norādīja, ka to neatceras, bet ir pārliecināts, ka eksistē dokumenti, kas to apliecina. Savukārt par 2007.gada jūnijā - jūlijā piesaistīto būvniecības darbu veicēju /pers. B/ atbildēja, ka to neatceras.

No lietas materiāliem izriet, ka SIA „Būvju projekti" 2007.gada maijā - jūlijā pati neveica elektromontāžas darbus un būvniecības darbus objektā Piedrujas ielā 7, Rīgā, jo par šo darbu veikšanu ir noslēgts līgums ar SIA „Venga" un SIA „TUV-NORD". Savukārt lietā esošie pierādījumi ap liecina, ka minētās sabiedrības darbus faktiski neveica un darījumus noformējusi tikai dokumentāli. Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzina, ka lietā nav konstatējams, kas veica konkrētos elektromontāžas un celtniecības darbus, secīgi no tā izriet, ka nav konstatējams, ka tos veikusi ar PVN apliekamo personu reģistrā reģistrēta persona un ka iesniegtie grāmatvedības dokumenti satur patiesu un faktiski notikušiem darījumiem atbilstošu informāciju.

Apstāklis, ka SIA „Būvju projekti" bija konkrētā objekta būvuzņēmējs un tās darbinieks /pers. I/ bija būvdarbu vadītājs (*lietas 98.lapa*), nepierāda to, ka rēķinos norādītos pakalpojumus sniedza tieši SIA „Būvju projekti".

Nav pamatota pieteicējas pārstāvja atsaukšanās uz administratīvo lietu Nr.A42427006, jo minētajā lietā pieteicējas tiešais darījuma partneris apstiprināja darījumu faktisko esamību un detalizēti norādīja uz darījuma norises apstākļiem, savukārt izskatāmajā lietā pieteicējas darījuma partnera SIA „Būvju projekti" amatpersona /pers. B/ par darījumiem nespēja

norādīt nekādu informāciju, vien paskaidroja, ka, ja ir dokumenti, kas apliecina darījumus, tad tie ir notikuši.

Pastāvot minētajiem apstākļiem, jāatzīst, ka pārbaudes rezultātā ir pamatoti apšaubīta pieteicējas grāmatvedības reģistros iegrāmatoto darījumu faktiskā atbilstība rēķinos norādītajam. VID pamatoti atzina, ka SIA „Būvju projekti" vārdā noformētās pavadzīmes un rēķini satur nepatiesu informāciju, tāpēc nav pamata tos atzīt par attaisnojuma dokumentiem ierakstu veikšanai grāmatvedības reģistros. Minētie dokumenti nav uzskatāmi par nodokļa rēķiniem, uz kuru pamata pieteicējai būtu tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus.

[5.7] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmā daļa noteic, ka nodokļu administrācija pēc nodokļu revīzijas (audita) nosaka vai precizē nodokļu un informatīvo deklarāciju sastāvdaļās norādāmās summas, apliekamos ienākumus (zaudējumus), nodokļu (nodevu) aprēķinus atbilstoši nodokļu jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, uzliek soda naudu triju gadu laikā pēc normatīvajos aktos noteiktā maksāšanas termiņa.

Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 12.panta pirmā daļa (*redakcijā, kas bija spēkā 2007.gadā*) nosaka, ka apliekamā persona iemaksā nodokli valsts budžetā par taksācijas periodu 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 28.panta 2.[1]daļa nosaka, ja šā panta otrajā daļā minētais nodokļu maksātāja iesniegums saņemts triju gadu laikā pēc konkrētā nodokļu likumā noteiktā maksāšanas termiņa, nodokļu administrācijai, ja tā uzsākusi pārmaksātās nodokļu summas pārbaudi līdz pagājuši trīs gadi no konkrētā nodokļu likumā noteiktā maksāšanas termiņa, ir tiesības pieņemt lēmumu par šo summu novirzīšanu vai atmaksāšanu neatkarīgi no tā, vai ir pagājuši trīs gadi no konkrētā nodokļa maksāšanas termiņa.

Tiesa atzina, ka izskatāmajā gadījumā nav konstatējami ne materiālo, ne procesuālo tiesību normu pārkāpumi, kas varētu ietekmēt Lēmuma saturu. Nodokļu administrācijas veiktajos aprēķinos matemātiskas kļūdas nav konstatējamas.

Ievērojot minētajās tiesību normās noteikto, VID pamatoti samazināja pieteicējai par 2007.gada jūniju un jūliju nepamatoti palielināto no budžeta atmaksājamo PVN Ls 8682,89 apmērā.

[5.8] Pastāvot minētajiem lietas tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, tiesa atzina, ka VID pamatoti ierobežoja pieteicējas tiesības uz priekšnodokļa Ls 8682,89 apmērā atskaitīšanu, tādējādi noraidāms pieteicējas prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējai tiktu atmaksāta PVN pārmaksa minētajā apmērā.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 30.janvāra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūgts pieteikumu apmierināt, izskatīt lietu mutvārdu procesā un izsaukt uz tiesas sēdi kā liecinieku /pers. B/.

[6.1] Atbilstoši Eiropas Kopienu tiesas un Augstākās tiesas praksei personai nav tiesības atskaitīt priekšnodokli, ja tā ir rīkojusies krāpnieciski un ļaunprātīgi, tādējādi gūstot fiskālas priekšrocības.

SIA „Būvju projekti" no SIA „Venga" un SIA „TUV-NORD" saņemtos pakalpojumus, par kuriem SIA „Būvju projekti" izrakstīja pieteicējai faktūrrēķinus, ir izmantojusi savā saimnieciskajā darbībā, veicot objekta „Loģistikas centrs - Biroja noliktavas (ēkas 2 gab.)" būvniecību, un minētais objekts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodots ekspluatācijā tā pasūtītājam, tas ir, pieteicējai.

Minētais apstiprina to, ka pieteicējas darbībās, slēdzot darījumus, par kuru izpildi bija izrakstīti attiecīgi rēķini, nav konstatējamas ļaunprātīgās rīcības pazīmes un darījuma mērķis bija konkrēta objekta būvniecība, nevis fiskālu priekšrocību gūšana.

[6.2] Pirmās instances tiesa pretēji APL 103.panta otrajai daļai un 107.panta ceturtajai daļai nenopratināja kā liecinieku /pers. B/, kurš bija SIA „Būvju projekti" valdes loceklis brīdī, kad tika sniegti apstrīdētie pakalpojumi. Tādējādi pārkāpts objektīvās izmeklēšanas princips. Turklāt, sniedzot paskaidrojumu VID, /pers. B/ apstiprināja darījuma, saistībā ar kuru pieteicējai izrakstīti faktūrrēķini, esamības un izpildes faktu.

[6.3] Pirmās instances tiesa balstīja spriedumu uz apšaubāmiem un maz ticamiem SIA „Venga" un SIA „TUV-NORD" darbinieku paskaidrojumiem, neņemot vērā to, ka, slēdzot konkrētos darījumus, minētos uzņēmumus varēja pārstāvēt citas personas, kuras nodarbojušās ar celtniecības-montāžas darbu nodrošināšanu un organizēšanu.

[7] Administratīvajā apgabaltiesā saņemts VID rakstveida paskaidrojums, kurā, pamatojoties uz pirmās instances tiesas spriedumā norādītajiem argumentiem, lūgts pieteikumu noraidīt un Lēmumu atstāt negrozītu.

Papildus norādīts, ka pieteicēja apelācijas sūdzībā izteiktā apgalvojuma par objektīvās izmeklēšanas principa pārkāpumu pierādīšanai nav iesniegusi papildu pierādījumus, kas varētu apliecināt apstrīdētajos rēķinos sniegto pakalpojumu faktu. Turklāt SIA „Būvju projekti" amatpersona /pers. B/ 2010.gada 12.novembrī ir sniedzis paskaidrojumu VID, kurā nevarēja pat sniegt informāciju par apakšuzņēmējiem, tādējādi apliecinot faktu, ka par darījuma faktiskajiem apstākļiem nav informēts.

Turklāt minētajā gadījumā piemērojama Augstākās tiesas atziņa, ka vēlāk sniegti paskaidrojumi rada lielākas šaubas par to ticamību, nekā, ja tie iesniegti uzreiz notikuma brīdī.

[8] Tiesas sēdē, kas tika noteikta atsevišķas procesuālas darbības veikšanai - liecinieku nopratināšanai, nopratināti liecinieki /pers. B/, /pers. G/, /pers. A/, /pers. J/, **/pers. K/**, /pers. L/, /pers. I/.

[9] Administratīvajā apgabaltiesā saņemts pieteicējas rakstveida paskaidrojums par liecinieku liecībām, kurā norādīts, ka no liecinieku liecībām izriet, ka līguma ar SIA „BT&T" izpildes laikā pieteicējas pārstāvji komunicēja tikai ar SIA „BT&T" pārstāvjiem. No liecībām nepārprotami izriet, ka pieteicēja neieteica SIA „BT&T" būvdarbu izpildei piesaistāmos apakšuzņēmējus, izņemot SIA „Rems". SIA „BT&T" nesaskaņoja ar pieteicēju būvdarbu izpildei piesaistītos apakšuzņēmējus. Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē norādīja, ka nepazīst uzņēmumus SIA „Tuv-Nord" un SIA „Venga", un

SIA ,,Tuv-Nord" un SIA ,,Venga" pārstāvji norādīja, ka nezin pieteicēju.

Tādējādi pieteicēja nezināja un nevarēja zināt, ka SIA ,,BT&T" darījums ar tās apakšuzņēmējiem, iespējams, bija saistīts ar PVN izkrāpšanu.

[10] Administratīvajā apgabaltiesā saņemts VID papildu paskaidrojums par liecinieku sniegtajām liecībām, kurā norādīts turpmāk minētais.

[10.1] No /pers. K/ liecībām izriet, ka, ja pieteicējas amatpersona /pers. K/, kā arī viņa tēvs personīgi apmeklēja objektu, sekoja līdzi procesam, un viņiem ir labas attiecības ar SIA ,,BT&T" amatpersonu /pers. B/ kopš 2000., 2001.gada, tad /pers. K/ nevarēja nezināt, kas ir faktiskais darbu veicējs objektā, jo liecinieks nevarēja neredzēt, kas faktiski veic darbus objektā, kā arī maz ticama iespējamība, ka objektā ar sadarbības partneri netika pārrunāts veicamo darbu apjoms, termiņi, darbu kvalitāte. Tā kā /pers. K/ liecināja, ka pieteicējai ar SIA ,,BT&T" ir ilgstoša sadarbības vēsture, tad ir praktiski neiespējami nezināt, kas objektā faktiski veic darbus.

[10.2] Pieteicējas amatpersonas nav spējušas izskaidrot, kāpēc starp pieteicēju un SIA ,,BT&T" 2006.gada 11.augusta līgumā Nr.C-16a2006 par demontāžas un celtniecības darbiem ir iekļauts 2.1.punkts, kurā noteikts, ka izpildītājs veic darbus ar saviem spēkiem un ir tiesīgs piesaistīt apakšuzņēmējus pēc saskaņošanas ar pasūtītāju.

[10.3] VID, izvērtējot visus šajā lietā konstatētos faktus un apstākļus kopsakarā, kā arī noskaidrojot deklarēto darījumu saturu un būtību, secinājis, ka starp pieteicēju un SIA ,,BT&T" par pakalpojumu sniegšanu papildus ir noslēgta vienošanās (arī vienošanās, kas atklātībai nav darīta zināma) un šīs sabiedrības veic saskaņotu darbību, lai samazinātu nodokļus. Tātad minētās personas likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 18.punkta „g" apakšpunkta izpratnē ir saistītās personas.

[10.4] Apstāklis, ka pieteicējas amatpersona nenošķir dokumentus no sadarbības partnera dokumentiem, liecina par viegļprātīgu attieksmi un to, ka pieteicējai tas nemaz nebija svarīgi, pieteicēja paļāvās un zināja, ka dokumentos būs veikti visi nepieciešamie ieraksti, kas liecina, ka pieteicēja un SIA ,,BT&T" veica saskaņotas darbības. /pers. K/ nespēja tiesas sēdē paskaidrot, kā, kur tika noslēgts līgums, kā tika atrunāti līguma nosacījumi, kāpēc iepriekš minētajā līgumā ir iekļauts 2.1.punkts. Liecība saturēja vispārīgu informāciju par darījumiem, kā praksē tie tiek slēgti.

[10.5] /pers. A/ nevarēja nosaukt nevienu apakšuzņēmēju, kas veica celtniecības darbus objektā, kā arī norādīja, ka nav jāzina, kādi apakšuzņēmēji veica darbus.

Savukārt SIA ,,BT&T" amatpersona /pers. B/ liecināja, ka kontaktējās ar pieteicējas amatpersonu /pers. A/.

[10.6] /pers. B/ liecināja, ka darbus objektā no pieteicējas puses uzraudzīja un kontrolēja tehniskais uzraugs /pers. L/, kura savukārt tiesas sēdē nespēja atcerēties SIA ,,BT&T" apakšuzņēmējus SIA ,,Venga" un SIA ,,TUV-Nord, kā arī to amatpersonas.

[10.7] SIA ,,BT&T" būvdarbu vadītājs /pers. I/ liecināja, ka SIA ,,Venga" un SIA ,,TUV-Nord" nosaukumi ir dzirdēti, bet ar ko kontaktējies no šiem uzņēmumiem, neatcerējās, lai gan tiesa pirms tam bija nosaukusi šo uzņēmumu amatpersonu vārdus un uzvārdus.

Tā kā SIA ,,BT&T" amatpersonas /pers. B/ un būvdarbu vadītāja /pers. I/ liecības ir atšķirīgas, nav iespējams konstatēt, kurš ir komunicējis ar apakšuzņēmējiem un kurš uzņēmums objektā faktiski ir veicis strīdus darbus.

[10.8] Ņemot vērā /pers. I/ liecību, izriet, ka pieteicēja zināja, kādus apakšuzņēmējus piesaista SIA ,,BT&T, jo par to interesējās pieteicējas amatpersonas, kā arī pieteicējas būvuzraugs /pers. L/.

[10.9] SIA BT&T" amatpersona /pers. B/ jau 2010.gada 12.novembrī nespēja detalizēti paskaidrot darījuma faktiskos apstākļus, kas ir salīdzinoši tuvāks laika periods darījuma norisei un ir daudz lielāka iespējamība atmināties darījuma faktiskos apstākļus nekā tiesas sēdē.

[10.10] Pieteicējas amatpersonas savos paskaidrojumos, kas sniegti VID un tiesā, nav spējušas paskaidrot, ar ko konkrēti vienojās par darījumiem, kur notika līguma noslēgšana, kas izpildīja veicamos darbus un kādā apjomā. Šādos apstākļos, kad no darījumu partnera puses ir konstatējama tikai formāla dokumentu parakstīšana, darījuma partneris nav sniedzis pakalpojumu, bet piesaistījis apakšuzņēmumus, kuriem ir fiktīva uzņēmuma pazīmes (uzņēmuma amatpersona noliedz saimnieciskās darbības veikšanu), no lietā iegūtajiem pierādījumiem nevar konstatēt pakalpojuma sniedzēju, kā arī pieteicēja nevar sniegt detalizētus paskaidrojumus par darījumu, turklāt, izvērtējot /pers. I/ liecību, izriet, ka pieteicēja zināja, kādus apakšuzņēmējus piesaista SIA ,,BT&T", jo par to interesējās pieteicējas amatpersonas, kā arī pieteicējas būvuzraugs /pers. L/, nav šaubu, ka pieteicēja zināja, ka nav saņēmusi pakalpojumu no konkrētā darījumu partnera, un minētais liecina par iesaistīšanos krāpnieciskās darbībās un darījuma dokumentu noformēšanu formāli, lai ļaunprātīgi iegūtu priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības.

[10.11] Lēmumā tiešā tekstā nav norādīts, ka pieteicēja zināja par to, kādos darījumos un kādos nolūkos tā iesaistās, taču no iepriekš norādītā un analizēto apstākļu kopuma nonākt pie cita secinājuma nav iespējams. Šāds apstāklis pats par sevi nevar būt pamats Lēmuma atcelšanai, jo atbilstoši Lēmuma pamatojumam pieteicējai tika liegtas priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, pamatojoties uz likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu un konstatēto par darījumu faktisko neesamību.

[10.12] Pieteicēja ne pārbaudē, ne arī apstrīdēšanas procesā neiesniedza objekta ,,Loģistikas centrs - II kārta" Piedrujas ielā 7, Rīgā būvdarbu žurnālus Nr.006647 un Nr.007197.

VID ir konstatējis, ka Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Rīgas pilsētas Būvinspekcijas 2007.gada 27.jūnija aktā par objekta ,,Loģistikas centrs – II kārta" Piedrujas ielā 7, Rīgā pieņemšanu ekspluatācijā norādīts, ka būvdarbu izpildes dokumentācija, t.sk., minētie būvdarbu žurnāli pēc pārbaudes tika nodota pieteicējai. Tādējādi konstatētais ir pretrunā ar pieteicējas amatpersonas /pers. A/ 2010.gada 27.oktobra paskaidrojumā norādīto, ka nav zināma

būvdarbu žurnālu atrašanās vieta, iespējams, tie palikuši komisijas vai galvenā būvuzņēmēja SIA ,,BT&T" rīcībā.

[11] Administratīvajā apgabaltiesā saņemts pieteicējas papildu paskaidrojums, kurā norādīts, ka fakts, ka /pers. K/, kā arī viņa tēvs personīgi apmeklēja objektu un sekoja līdzi procesam, ka viņiem ir labas attiecības ar SIA ,,BT&T" amatpersonu /pers. B/ un ka pieteicējai ir ilgstoša sadarbība ar SIA ,,BT&T", neveido objektīvu saikni ar VID izdomātu apstākli, ka /pers. K/ zināja un redzēja, kas faktiski veic darbus objektā.

VID secinājumi ir nepamatoti un balstīti uz /pers. K/ un /pers. I/ izteicieniem, kas apzināti un tīši izrauti no /pers. K/ un /pers. I/ liecību kopējā konteksta.

Pretēji VID norādītajam /pers. A/ tiesas sēdē norādīja konkrētus apakšuzņēmējus, kas veica darbus objektā un kurus viņš atcerējās.

Sniedzot liecības, /pers. I/ norādīja, ka /pers. L/ sava kā būvdarba uzrauga darba ietvaros interesējās, kādi apakšuzņēmēji strādā objektā, kas ir saprotami, jo tāda informācija būvuzraugam ir nepieciešama, lai pildītu savus tiešos pienākumus.

Nepamatota ir atsauce uz /pers. I/ liecībās norādīto, ka /pers. L/ kontrolēja apakšuzņēmējus, jo tiesas sēdē /pers. I/ norādīja uz ģenerāluzņēmēju.

[12] Pieteicēja ir lūgusi izskatīt lietu mutvārdu procesā un izsaukt uz tiesas sēdi kā liecinieku /pers. B/.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka lietas izskatīšanas laikā ir noteiktas tiesas sēdes atsevišķas procesuālas darbības veikšanai, proti, liecinieku, tajā skaitā arī /pers. B/ nopratināšanai. Tādējādi Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējas norādītā iemesla dēļ nav pamata lietas izskatīšanai mutvārdu procesā. Turklāt lietas izskatīšanas laikā pieteicējai tika dota iespēja izteikt viedokli par liecinieku liecībām un sniegt papildu paskaidrojumus.

Pirmās instances tiesā lieta tika skatīta mutvārdu procesā, uzklausot procesa dalībnieku paskaidrojumus. Tāpat pieteicēja savu viedokli par pārsūdzētā Lēmuma un pirmās instances tiesas sprieduma nepareizību ir izteikusi attiecīgi pieteikumā un apelācijas sūdzībā. Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka arī lietas tiesisko un faktisko apstākļu kopums nerada nepieciešamību lietas skatīšanai mutvārdu procesā. Tādējādi apgabaltiesa atbilstoši APL 304.panta pirmajai daļai administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[13] Izvērtējusi administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un lietas materiālus, kā arī noklausījusies liecinieku liecības, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[14] Lietas būtība ir apstāklī, ka VID nav atzinis pieteicējas tiesības atskaitīt PVN priekšnodokli Ls 8682,89 apmērā saskaņā ar SIA ,,Būvju projekti" izrakstītajiem 2007.gada 18.jūnija faktūrrēķiniem Nr.241 un Nr.242 un 2007.gada 12.jūlija faktūrrēķiniem Nr.277 un Nr.286.

Lietā nav strīda, ka 2007.gada 18.jūnijā SIA ,,Būvju projekti" izrakstīja pieteicējai faktūrrēķinus Nr.241 un Nr.242 (darījuma vērtība katrā no rēķiniem – Ls 7782,06, PVN – 1400,77) par elektromontāžas darbiem ēkās Nr.1 un Nr.2 saskaņā ar 2007.gada 14.jūnija izpildīto darbu pieņemšanas–nodošanas aktiem Nr.12a-1/2 un Nr.12a-2/2, kā arī papildvienošanos Nr.12a. Ar minētajiem pieņemšanas–nodošanas aktiem pieteicēja pieņēmusi no SIA „Būvju projekti" objektā „Loģistikas centrs" Piedrujas ielā 7, Rīgā izpildītos elektromontāžas darbus ēkās Nr.1 un Nr.2 (*sk. lietas 1.sējuma 10.lapu*).

Lietā nav strīda, ka 2007.gada 12.jūlijā SIA ,,Būvju projekti" izrakstīja pieteicējai faktūrrēķinu Nr.277 (darījuma vērtība Ls 64 072,8 un PVN Ls 11 533,1) par iekšējiem un apdares darbiem saskaņā ar 2007.gada 10.jūlija izpildīto darbu pieņemšanas–nodošanas aktu Nr.10-2/2 un papildvienošanos Nr.10 un faktūrrēķinu Nr.286 (darījuma vērtība Ls 6277,37 un PVN Ls 1129,93) par elektromontāžas darbiem ēkā Nr.2 saskaņā ar 2007.gada 10.jūlija izpildīto darbu pieņemšanas–nodošanas aktu Nr.12a-2/3 un papildvienošanos Nr.12a. Ar minētajiem pieņemšanas–nodošanas aktiem pieteicēja pieņēmusi no SIA „Būvju projekti" objektā „Loģistikas centrs" Piedrujas ielā 7, Rīgā izpildītos iekšējos un apdares darbus, kā arī elektromontāžas darbus ēkās Nr.1 un Nr.2 (*sk. lietas 1.sējuma 10.lapu*).

Lietā nav strīda, ka minētie elektromontāžas, iekšējie un apdares darbi ir veikti, un ēkas ir nodotas ekspluatācijā.

[15] Tāpat lietā nav strīda, ka VID veica SIA „Būvju projekti" tematisko pārbaudi par darījumiem ar pieteicēju un SIA „Būvju projekti" tematiskās pārbaudes laikā uzrādīja VID grāmatvedības reģistrus un attaisnojuma dokumentus, no kuriem izriet, ka būvobjektā „Loģistikas centrs – Biroja un noliktavas ēkas (2 gab.)" Piedrujas ielā 7, Rīgā, elektromontāžas darbus veica SIA „TUV-NORD" un celtniecības (apdares) darbus veica SIA „Venga" (*sk. lietas 1.sējuma 10.lapu*).

Par minēto darbu veikšanu SIA „Būvju projekti" ir noslēgusi līgumus ar SIA „TUV-NORD" (*lietas 1.sējuma 42.lapa*) un SIA „Venga" (*lietas 1.sējuma 45.-46.lapa*). SIA „Būvju projekti" ir pieņēmusi no SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" izpildītos darbus (*lietas 1.sējuma 43. un 48.lapa*). SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" saskaņā ar attiecīgajiem pieņemšanas–nodošanas aktiem ir izrakstījušas SIA „Būvju projekti" faktūrrēķinus (*lietas 1.sējuma 43. un 47.lapa*).

Attiecīgi SIA „Būvju projekti" veiktos darbus tālāk ir nodevusi pieteicējai, izrakstot par to minētos 2007.gada 18.jūnija un 12.jūlija faktūrrēķinus.

VID ir konstatējis, ka SIA ,,TUV-NORD" un SIA ,,Venga" ir fiktīvi uzņēmumi, kas attiecīgos elektromontāžas un celtniecības (apdares) darbus nav varējuši veikt. Balstoties uz minēto, VID ir atzinis, ka SIA „Būvju projekti"

grāmatvedības dokumenti satur nepatiesas ziņas par darījumu apstākļiem. Attiecīgi VID ir atzinis, ka arī SIA „Būvju projekti" pieteicējai izrakstītie 2007.gada 18.jūnija un 12.jūlija faktūrrēķini satur nepatiesas ziņas par darījuma apstākļiem, un tāpēc pieteicēja nav tiesīga ar šiem rēķiniem pamatot PVN priekšnodokļa atskaitīšanu.

[16] Tādējādi būtībā VID tiesības atskaitīt PVN priekšnodokli Ls 8682,89 apmērā darījumā ar SIA „Būvju projekti" pieteicējai ir liedzis uz tā pamata, ka ir konstatējis, ka darījumu ķēdē pirms pieteicējas noslēgtā darījuma ietilpstoši citi pieteicējas darījumu partnera (SIA „Būvju projekti") darījumi ar citiem uzņēmumiem (SIA ,,TUV-NORD" un SIA ,,Venga") ir iesaistīti krāpšanā PVN jomā.

[17] Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru PVN maksātāja tiesības atskaitīt priekšnodokli ir ar Eiropas Savienības tiesību aktiem izveidotās kopējās PVN sistēmas pamatprincips (*sk., piemēram, Eiropas Savienības Tiesas 2012.gada 21.jūnija sprieduma apvienotajās lietās C?80/11 un C?142/11 Mahagében un D?vid 37.punktu un tajā minēto judikatūru, 2012.gada 6.septembra spriedumu lietā C?324/11 Tóth 23.punktu, kā arī 2012.gada 6.decembra sprieduma lietā C?285/11 Bonik 25.punktu*). Šajā ziņā Eiropas Savienības Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu ir PVN mehānisma neatņemama sastāvdaļa un principā nevar tikt ierobežotas. It īpaši šīs tiesības ir izmantojamas nekavējoties attiecībā uz visiem ar darījumiem saistītajiem nodokļiem, kas samaksāti iepriekš (*sk., piemēram, iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās Mahagében un D?vid 38.punktu, lietā Tóth 24.punktu, kā arī lietā Bonik 26.punktu un tajā minēto judikatūru; sk. arī* 2013.gada 28.februāra motivētā rīkojuma lietā Nr.C-563/11 *25. un 26.punktu*).

Tomēr, ja nodokļu administrācija no nodokļu rēķina izsniedzēja īstenotās krāpšanas vai pieļauto nelikumību esības secina, ka darījums, par kuru ir izrakstīts rēķins un kurš ir minēts, lai pamatotu atskaitīšanas tiesības, faktiski nav noticis, šai administrācijai, lai varētu tikt atteiktas atskaitīšanas tiesības, ir jāpierāda, ņemot vērā objektīvus pierādījumus un nepieprasot nodokļu rēķina saņēmējam veikt pārbaudi, kura tam nav jāveic, ka šis saņēmējs zināja vai viņam bija jāzina, ka minētais darījums ir iesaistīts krāpšanā PVN jomā, kas ir jāpārbauda dalībvalsts tiesai (*sk. iepriekš minētā sprieduma lietā Bonik 45.punktu un iepriekš minētā motivētā rīkojuma lietā C-563/11 35.punktu*).

Tādējādi valsts iestādēm un tiesām ir jāatsaka tiesības uz atskaitīšanu, ja ir konstatēts, ievērojot objektīvus elementus, ka šīs tiesības ir izvirzītas krāpnieciski vai ļaunprātīgi (*sk., piemēram, iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās Mahagében un D?vid 42.punktu un lietā Bonik 37.punktu*). Tomēr ar atskaitīšanas tiesību sistēmu nav saderīgi, ja ar šo tiesību atteikumu tiek sodīts nodokļa maksātājs, kurš nezināja vai nevarēja zināt, ka attiecīgais darījums bija iesaistīts piegādātāja īstenotā krāpšanā vai ka cits darījums, kas ietilpst piegādes ķēdē pirms vai pēc nodokļa maksātāja veiktā darījuma, ir saistīts ar PVN izkrāpšanu (*sk., piemēram, 2006.gada 12.janvāra sprieduma apvienotajās lietās C?354/03, C?355/03 un C?484/03 Optigen u.c. 52. un 55.punktu, 2006.gada 6.jūlija sprieduma apvienotajās lietās C?439/04 un C?440/04 Kittel un Recolta Recycling 45., 46. un 60.punktu, kā arī minētā motivētā rīkojuma lietā C-563/11 37. un 38.punktu*).

Ievērojot minēto, apgabaltiesai izskatāmajā lietā ir jāpārbauda, pirmkārt, vai VID pamatoti ir apšaubījis darījumus starp SIA „Būvju projekti" no vienas puses un SIA ,,TUV-NORD" un SIA ,,Venga" no otras puses. Otrkārt, ja VID šos darījumus ir apšaubījis pamatoti, apgabaltiesai tālāk ir jāpārbauda, vai pieteicēja zināja vai tai vajadzēja zināt par šo SIA „Būvju projekti" iespējami pieļauto krāpšanu PVN jomā.

[18] Administratīvā apgabaltiesa atzīst par pareizu un pilnībā pietiekamu Administratīvās rajona tiesas spriedumā ietverto pierādījumu vērtējumu jautājumā par to, ka elektromontāžas un apdares darbu faktiskie veicēji pieteicējas būvobjektā Piedrujas ielā 7, Rīgā nevarēja būt SIA ,,TUV-NORD" un SIA ,,Venga". Apgabal tiesa atbilstoši APL 307.panta ceturtajai daļai pievienojas rajona tiesas sprieduma pamatojumam minētajā daļā.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka SIA „Būvju projekti" noformētie grāmatvedības dokumenti par darījumiem ar SIA ,,TUV-NORD" un SIA ,,Venga" kā elektromontāžas un apdares darbu veicējiem neatbilst reāli notikušiem darījumiem starp minētajiem trim uzņēmumiem.

Tādējādi tālāk pārbaudāms, vai pieteicēja zināja vai tai vajadzēja zināt, ka SIA „Būvju projekti" pieteicējai izrakstītajos faktūrrēķinos norādīto elektromontāžas un apdares darbu faktiskie veicēji nav SIA ,,TUV-NORD" un SIA ,,Venga".

[19] Šajā sakarā konstatējams, ka pieteicēja kā pasūtītāja tās valdes locekļa /pers. K/ personā un SIA „Būvju projekti" (nosaukums tajā laikā – SIA „BT&T") kā izpildītāja tās valdes priekšsēdētāja /pers. B/ personā 2006.gada 11.augustā noslēgušas līgumu Nr.C-16a/2006 par demontāžas un celtniecības darbiem. Atbilstoši līgumam SIA „Būvju projekti" apņēmās veikt demontāžas un celtniecības darbus pieteicējas būvobjektā „Loģistikas centrs - Biroja - noliktavas ēkas (2 gab.)" Piedrujas ielā 7, Rīgā. Līguma 2.1.apakšpunkts paredz, ka izpildītāja darbus veic saviem spēkiem un ir tiesīga piesaistīt apakšuzņēmējus pēc saskaņošanas ar pasūtītāju (*lietas 1.sējuma 68.lapa*).

Rīgas pilsētas Būvvalde 2006.gada 12.decembrī izsniegusi pieteicējai būvatļauju Nr.436-L objekta ,,Loģistikas centrs" Piedrujas ielā 7, Rīgā būvniecībai. Būvatļaujā kā būvuzņēmēja norādīta SIA „Būvju projekti" (SIA ,,BT&T"). Kā būvuzraudze būvatļaujā norādīta /pers. L/ (*lietas 2.sējuma 61.lapa*).

Pieteicējas amatpersona /pers. A/ 2010.gada 29.septembra aptaujas lapā Nr.1, sniedzot VID informāciju sakarā ar pieteicējas iesniegto PVN atmaksas pieprasījumu, norādījis, ka par būvdarbu veikšanu objektā Piedrujas ielā 7, Rīgā bija noslēgts līgums ar SIA „Būvju projekti". /pers. A/ aptaujas lapā norādījis, ka pieteicējai bija zināms par galvenajiem darbu apakšuzņēmējiem, bet, iespējams, bija arī tādi, par kuriem pieteicējai nav zināms. Minētajā aptaujas lapā kā pieteicējai

zināmos galvenā būvuzņēmēja piesaistītos apakšuzņēmējus /pers. A/ norādījis SIA „Baltijas Politehnika", SIA „REMC", SIA „Vārtu Tehnika", SIA „Arteko", SIA „Mono G.B.S", SIA „Balconsis", SIA „Elaks", SIA „Abtons", SIA „Mergo", SIA „Grodi" un SIA „Eiroparks" (*lietas 2.sējuma 56.-60.lapa*).

2010.gada 27.oktobra paskaidrojumā VID /pers. A/ norādījis, ka uzņēmuma līgumā par galveno darbuzņēmēju SIA „Būvju projekti" netika paredzēta darbu apakšuzņēmēju saskaņošana ar pieteicēju. Lai saņemtu informāciju par apakšuzņēmējiem, nepieciešams vērsties pie SIA „Būvju projekti" (*lietas 1.sējuma 40.-41.lapa*).

Nopratināts kā liecinieks Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 22.oktobra sēdē, /pers. A/ liecināja, ka ēku būvniecību objektā Piedrujas ielā 7, Rīgā veica SIA „Būvju projekti", ar kuru pieteicējai bija noslēgts līgums. Sadarboties ar šo uzņēmumu ieteica viens no pieteicējas valdes locekļiem /pers. K/. Būvdarbu veikšanu pieteicējas uzdevumā uzraudzīja sertificēta būvuzraudze /pers. L/. SIA „Būvju projekti" darbiem piesaistīja daudzus apakšuzņēmējus. Liecinieks atceras tikai tos apakšuzņēmējus, kuri darbojas jomās, kurās pēc ēku nodošanas ekspluatācijā nepieciešama apkope, jo ar šiem uzņēmumiem sazinājās pirmajos gados pēc objekta nodošanas ekspluatācijā. Proti, kondicionieru apkalpošanu veica SIA „Baltijas politehniska". Ar ventilāciju nodarbojās SIA „Aerovent". Gāzes un apkures iekārtu uzstādītājs bija SIA „Mergo". Apakšuzņēmējus, kas veica celtniecības darbus, liecinieks nevar nosaukt, nav par to interesējies. Būvdarbu veikšanas sakarā liecinieks kontaktējies vienīgi ar SIA „Būvju projekti" direktoru /pers. B/ un būvdarbu vadītāju /pers. I/. Liecinieku interesējis vienīgi tas, lai ēkas tiktu uzceltas laikus, kā arī netiktu traucēti cilvēki, kas strādāja pieteicējas teritorijā. Attiecībā uz līgumā ietverto prasību, ka apakšuzņēmēju piesaistīšana saskaņojama ar pieteicēju, liecinieks norādīja, ka gadījumā, ja SIA „Būvju projekti" atrada apakšuzņēmēju, kas bija gatavs strādāt un garantēja, ka darbi tiks pabeigti termiņā, pieteicēju tas principā apmierināja. Liecinieks redzējis, kā cilvēki objektā darbojas, bet nezina, no kura uzņēmuma bijis kurš darbinieks. SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" lieciniekam nav zināma. Objektā nav bijis caurlaižu režīms, ienākošo cilvēku personības nav kontrolētas, visa atbildība par būvlaukumā notiekošo bijusi SIA „Būvju projekti" (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 8.-12.lapa*).

Nopratināts kā liecinieks Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 22.oktobra sēdē, /pers. B/ liecināja, ka SIA „Būvju projekti" būvēja pieteicējai vairākus objektus, kas atradās Piedrujas ielā. Pamatlīgums bijis par to, ka pieteicēja pasūta celtniecības darbus un SIA „Būvju projekti" tos izpilda. Slēgtas arī papildvienošanās, jo būvniecības procesā ir daudz izmaiņu un papildinājumu. Slēgt līgumu no pieteicējas puses piedāvājis vai nu /pers. K/, vai /pers. A/. /pers. A/ bijis pieteicējas galvenais tehniskais cilvēks, tehniskā uzraudze no pieteicējas puses bijusi /pers. L/. SIA „Būvju projekti" tradicionāli rīkojas tā, ka daļu būvdarbu veic paši, daļai piesaista apakšuzņēmējus. Apakšuzņēmējus atrod vai nu pēc saviem kontaktiem, vai arī kāds piedāvā savus pakalpojumus. No konkrētajā objektā strādājušajiem apakšuzņēmējiem var nosaukt SIA „Mergus", SIA „Baltijas politehnika", SIA „Rems". Citus neatceras. SIA „Venga" ir dzirdēta, bet precīzi nevar atcerēties. SIA „TUV-NORD" ir zināma, saistīta ar SIA „Būvju projekti" apakšuzņēmējiem vai citiem zināmiem uzņēmumiem. Līgumu slēgšanu ar SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" neatceras, līgumus gatavojis jurists, liecinieks tikai parakstījis. Liecinieks objektā Piedrujas ielā maz kontaktējies ar apakšuzņēmējiem, apakšuzņēmēju darbu uzraudzījis un kontrolējis /pers. I/. Pieteicējas tehniskā uzraudze /pers. L/ nav piedalījusies darbu pieņemšanā no SIA „Būvju projekti" apakšuzņēmējiem, pasūtītāja (pieteicēja) nejaucās SIA „Būvju projekti" attiecībās ar apakšuzņēmējiem. Pieteicēja bijusi informēta par daļu no SIA „Būvju projekti" piesaistītajiem apakšuzņēmējiem, taču nav varējusi zināt visus apakšuzņēmējus. Līgumā ietvertā prasība, ka apakšuzņēmēju piesaistīšana saskaņojama ar pieteicēju, esot saprotama tā, ka pieteicēja gribējusi zināt par lieliem darbiem; par tik mazām summām kā ar SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" apakšuzņēmēju saskaņošana ar pieteicēju nav veikta (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 11.-14.lapa*).

Nopratināts kā liecinieks Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 22.oktobra sēdē, SIA „Venga" bijusī amatpersona /pers. G/ norādīja, ka par SIA „Venga" amatpersonu piekritis kļūt pēc kaimiņa vārdā Deniss lūguma, par to saņēmis samaksu, faktiski uzņēmuma amatpersonas funkcijas nav veicis, par uzņēmuma slēgtajiem darījumiem neko nezina, viņa paraksts uz dokumentiem darījumos ar SIA „Būvju projekti" ir viltots, SIA „Venga" „atmazgājusi" naudu, par ko liecinieks jau iepriekš sniedzis liecības nodokļu policijā un tiesā, par pieteicēju iepriekš nav dzirdējis (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 14.-15.lapa*).

Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 22.oktobra sēdē kā lieciniece tika nopratināta /pers. J/, kura bijusi norādīta kā SIA „Venga" darba ņēmēja. Lieciniece liecināja, ka kā grāmatvede strādājusi daudzos uzņēmumos, SIA „Venga" neatceras, ar /pers. G/ ir paziņas, par pieteicēju nav dzirdējusi (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 15.-16.lapa*).

Administratīvās apgabaltiesas 2015.gada 14.janvāra sēdē kā liecinieks nopratināts /pers. K/. Liecinieks liecināja, ka SIA „Būvju projekti" ir bijis pieteicējas sadarbības partneris daudzos būvniecības projektos, arī objektā Piedrujas ielā 7, Rīgā. Kontaktējies ar /pers. B/ un /pers. I/. /pers. B/ ir liecinieka pastāvīgs sadarbības partneris projektos būvniecības jomā, viņiem ir kopīgi būvniecības uzņēmumi, viņi kopā ir īstenojuši desmitiem būvniecības projektu. Attiecībā uz līguma noteikumu, ka SIA „Būvju projekti" jāsaskaņo ar pieteicēju apakšuzņēmēju piesaistīšana, liecināja, ka saskaņošana var notikt mutvārdos vai vispār nenotikt. Pieteicējai tas esot vienalga, kamēr darbi rit uz priekšu. Liecinieks nevar atcerēties, vai ir saskaņojis apakšuzņēmējus vienā no būvobjektiem pirms astoņiem gadiem, jo dzīvē ir izgājis cauri simtiem būvdarbu. Liecinieks ar /pers. B/ saskaņojis, kas jāuzceļ, tālāk /pers. B/ uzdevums ir bijis to uzcelt. Ko un kā /pers. B/ organizējis savā darbībā, liecinieks nekad nav jaucies un nejauksies (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 29.-31.lapa*).

Administratīvās apgabaltiesas 2015.gada 14.janvāra sēdē kā lieciniece nopratināta /pers. L/. Lieciniece liecināja, ka bijusi būvuzraudze pieteicējas būvobjektā Piedrujas ielā 7, Rīgā, kontrolējusi visu darbu izpildi objektā. Būvdarbu veicēja bijusi SIA „Būvju projekti", lieciniece kontaktējusies ar /pers. B/ un /pers. I/. Liecinieci nav interesējuši SIA „Būvju projekti" algotie apakšuzņēmēji, to varējis būt vismaz 12-20, mazāk nemēdzot būt. Dažus apakšuzņēmējus atceras, jo ar tiem bijusi

saskare arī pirms un pēc tam citos objektos (SIA „Grodi", SIA „Ergo", SIA „Mona GBS", SIA „Ardeko"), SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" neatceras, lielu daļu darbu SIA „Būvju projekti" veikusi saviem spēkiem. Lieciniece pārsvarā saskare bijusi ar ģenerāluzņēmēju (SIA „Būvju projekti"), kurš lieciniecei nodevis izpildītos darbus. Lieciniece sekojusi darbu kvalitātei un normu atbilstībai (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 31.-32.lapa*).

Administratīvās apgabaltiesas 2015.gada 14.janvāra sēdē kā liecinieks nopratināts /pers. I/. Liecinieks liecināja, ka bijis SIA „Būvju projekti" būvdarbu vadītājs objektā Piedrujas ielā 7, Rīgā, šobrīd uzņēmumā vairs nestrādā. SIA „Būvju projekti" objektā pati veica betonēšanas, krāsošanas, apdares darbus. Citiem darbiem piesaistīja apakšuzņēmējus. SIA „Venga" un SIA „TUV-NORD" ir dzirdēti uzņēmumi. Apakšuzņēmēji esot izraudzīti konkursa kārtībā, SIA „Būvju projekti" esot īpaša struktūrvienība, kas ar to nodarbojas, objektā varētu būt bijuši 20-30 apakšuzņēmēji. Liecinieks par apakšuzņēmējiem uzzinājis no /pers. B/ un tāmes. Līgumus ar apakšuzņēmējiem slēdzis /pers. B/. Pieteicēja par apakšuzņēmējiem oficiāli nav bijusi informēta, neoficiāli – ja pieteicējas tehniskā uzraudze jautājusi, kurš izpildīs darbus, viņai šāda informācija sniegta. Pieteicējas tehniskā uzraudze /pers. L/ bijusi objektā katru dienu vai katru otro dienu. Apakšuzņēmēju darba kvalitāti un termiņu ievērošanu kontrolējis liecinieks. Nododot izpildītos darbus pasūtītājai (pieteicējai), apakšuzņēmēju pārstāvji nav piedalījušies. /pers. L/ kontrolējusi apakšuzņēmumus un darbu kvalitāti, vai tā bijusi atbilstoša (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 32.-33.lapa*).

[20] Izvērtējot iepriekš minētos pierādījumus to kopsakarā, apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējai līgums par būvdarbu veikšanu bijis noslēgts ar SIA „Būvju projekti", bet apakšuzņēmējus patstāvīgi piesaistījusi SIA „Būvju projekti". Lai gan starp pieteicēju un SIA „Būvju projekti" noslēgtā līguma 2.1.apakšpunkts paredzēja, ka SIA „Būvju projekti" apakšuzņēmēju piesaistīšanu ir pienākums saskaņot ar pieteicēju, tomēr faktiski šādas saskaņošanas veikšana attiecībā uz SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" piesaistīšanu nav konstatējama.

SIA „Būvju projekti" amatpersona /pers. B/ savā liecībā norādīja, ka minētā līguma apakšpunkta jēga bijusi saskaņot ar pieteicēju lielāko darbu veicējus, bet saskaņošana par tik mazām summām, kā darījumos ar SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga", nav veikta. Arī SIA „Būvju projekti" būvdarbu vadītājs /pers. I/ liecināja, ka oficiāla pieteicējas informēšana par apakšuzņēmējiem nav notikusi, lai gan neoficiāli (mutiski) šāda informācija tika sniegta pieteicējas būvuzraudzei /pers. L/, ja viņa par to interesējās. Vienlaikus ņemams vērā, ka /pers. L/ liecināja, ka viņa par konkrētiem apakšuzņēmējiem nav interesējusies.

Arī pieteicējas valdes priekšsēdētājs /pers. K/ apgabaltiesas sēdē norādīja, ka līgumā paredzētā apakšuzņēmēju saskaņošana realitātē vai nu tika īstenota mutiski, vai arī vispār netika veikta, jo pieteicējai svarīgi bijis vienīgi tas, lai darbi tiktu veikti; to, vai saskaņoti konkrētie apakšuzņēmēji, /pers. K/ neatcerējās. Tāpat pieteicējas amatpersona /pers. A/ gan 2010.gada 29.septembra aptaujas lapā Nr.1, gan liecībā apgabaltiesas sēdē norādīja, ka pieteicējai nav bijusi pilnīga informācija par SIA „Būvju projekti" piesaistītajiem apakšuzņēmējiem; pieteicējai šāda informācija arī principā nav bijusi svarīga, svarīgi bijis, lai darbi tiktu veikti laikus un kvalitatīvi, par ko atbildīga bijusi SIA „Būvju projekti". Tāpat pieteicējas būvuzraudze /pers. L/ un SIA „Būvju projekti" būvdarbu vadītājs /pers. I/ pēc būtības saskanīgi liecinājuši, ka veiktos būvdarbus SIA „Būvju projekti" pieteicējai nodeva bez apakšuzņēmēju pārstāvju klātbūtnes, un /pers. L/ kā būvuzraudze kontrolēja būvdarbu kvalitāti, nevis interesējās par konkrētiem apakšuzņēmējiem, kuri veic darbus.

Šajā sakarā ņemams vērā arī tas, ka /pers. I/ atbilstoši viņa liecinātajam pats apakšuzņēmējus nav piesaistījis (ar to uzņēmumā nodarbojušās citas personas), bet par piesaistītajiem apakšuzņēmējiem uzzinājis no /pers. B/ un tāmēm, kurās bijuši norādīti apakšuzņēmēju nosaukumi. Tādējādi, ņemot vērā to, kāda informācija par apakšuzņēmējiem bija /pers. I/ rīcībā, kā arī jo sevišķi ievērojot to, ka nav strīda par pašu faktu, ka būvdarbi faktiski ir veikti, apgabaltiesa atzīst, ka pat gadījumā, ja /pers. I/ būtu norādījis /pers. L/, ka darbus veic SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga", /pers. L/, redzot darbu faktisku norisi būvlaukumā, nebūtu bijis pamata apšaubīt informāciju par darbu veicējiem. Taču jebkurā gadījumā no lietā iegūtajiem pierādījumiem nav konstatējams, ka informācija par konkrētajiem diviem apakšuzņēmējiem pieteicējai jebkādā formā būtu bijusi sniegta.

Zīmīgi arī, ka liecinieki, kuri bijuši saistīti ar SIA „Būvju projekti" (/pers. B/, /pers. I/), atpazina SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga", pat, ja nevarēja pastāstīt sīkāk par darījumiem ar šiem uzņēmumiem. Savukārt liecinieki, kuri bijuši saistīti ar pieteicēju (/pers. A/, /pers. K/, /pers. L/) par SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" nebija dzirdējuši. Apgabal tiesas ieskatā, šāda sakritība vēl vairāk pastiprina ticamību secinājumam, ka minētos apakšuzņēmējus patstāvīgi, nesaskaņojot ar pieteicēju, piesaistīja SIA „Būvju projekti".

/pers. K/ tiesas sēdē norādīja, ka ir labi pazīstams ar /pers. B/. Vienlaikus apgabaltiesa neuzskata, ka tas liek domāt, ka pieteicēja bija detalizēti informēta par visām SIA „Būvju projekti" darbībām tostarp attiecībā uz apakšuzņēmēju piesaistīšanu. Šajā sakarā apgabaltiesa ņem vērā, ka /pers. K/ vienlaikus norādīja arī to, ka ar /pers. B/ vienojies par veicamajiem būvdarbiem, bet nav jaucies (ne konkrētajā objektā, ne citos būvobjektos) tajā, kā /pers. B/ būvdarbus organizējis. Tādējādi, novērtējot /pers. K/ norādīto kopumā un ievērojot, ka arī citi lietā pārbaudīti un novērtēti pierādījumi nenorāda uz to, ka pieteicēja būtu bijusi informēta par SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" piesaistīšanu, apgabal tiesa neuzskata, ka /pers. K/ ciešie biznesa kontakti ar /pers. B/ neizbēgami norādītu uz to, ka pieteicēja zināja vai tai bija jāzina par to, ka SIA „Būvju projekti" piesaistījuši fiktīvus apakšuzņēmējus SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga".

VID ir konstatējis, ka pieteicēja auditā nevarēja uzrādīt objekta „Loģistikas centrs – II kārta" Piedrujas ielā 7, Rīgā būvniecības žurnālus Nr.006647 un Nr.007197, kas saskaņā ar aktu par objekta pieņemšanu ekspluatācijā nodoti glabāšanā pieteicējai. /pers. A/ 2010.gada 27.oktobra paskaidrojumā VID, atbildot uz jautājumu, vai minētie žurnāli tiks iesniegti auditam, norādījis, ka pieteicēja minētos dokumentus pagaidām nav atradusi (*lietas 1.sējuma 41.lapa*). Liecībā apgabaltiesas sēdē /pers. A/ norādīja, ka būvniecības žurnāli pieteicējai tika nodoti, taču kāds no žurnāliem tika pazaudēts,

tāpēc nevarēja tikt uzrādīts, pieteicējai tas nebija svarīgs dokuments, jo būvdarbu žurnāls svarīgs ir būvniekiem (*tiesas sēdes protokols, lietas 2.sējuma 10.lapa*). Apgabaltiesa uzskata, ka būvniecības žurnālu neiesniegšana auditam pati par sevi nenorāda uz to, ka pieteicēja censtos slēpt lietas apstākļus. Savukārt nekādus citus pierādījumus, kas norādītu uz to, ka pieteicēja būtu bijusi informēta par to, ka SIA „Būvju projekti" atsevišķu darbu veikšanai piesaistījusi apakšuzņēmējus SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga", apgabaltiesa nav konstatējusi.

Turklāt apgabaltiesa uzskata, ka arī gadījumā, ja būvdarbu žurnālos būtu minēts, ka būvdarbus veikusi SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga", pieteicējai nebūtu bijis pamata to apšaubīt, ievērojot to, ka, kā izriet no spriedumā iepriekš norādītā pierādījumu vērtējuma, pieteicējai svarīgs bija pats darbu veikšanas fakts, darbi faktiski ir veikti, un SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga" nav pieteicējas darījumu partneri, par kuru tiesībspēju un rīcībspēju pieteicējai būtu uzdevums pārliecināties, bet līgumus pieteicēja slēgusi un darbus pieņēmusi no SIA „Būvju projekti".

Novērtējot visu iepriekš minēto kopsakarā, apgabaltiesa nesaskata objektīvus pierādījumus tam, ka pieteicēja zināja vai varēja zināt, ka SIA „Būvju projekti" pieteicējai izrakstītajos faktūrrēķinos norādīto elektromontāžas un apdares darbu faktiskie veicēji nav SIA „TUV-NORD" un SIA „Venga".

[21] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[22] Pirmās instances tiesas spriedums nav pamatots, jo tiesa nav vērtējusi to, vai pieteicēja zināja vai tai vajadzēja zināt par SIA „Būvju projekti" grāmatvedības dokumentos norādītās informācijas neatbilstību faktiski notikušiem darījumiem.

[23] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicēja par pieteikuma iesniegšanu tiesā samaksājusi valsts nodevu 20 latus (*lietas 1.sējuma 8.lapa*), kas atbilst 28,46 *euro*. Par apelācijas sūdzību pieteicēja samaksājusi valsts nodevu 40 latus (*lietas 1.sējuma 157.lapa*), kas atbilst 56,91 *euro*. Tādējādi pieteicējai atmaksājami 85,37 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa
nosprieda:

Apmierināt SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" pieteikumu.

Atcelt ar pieņemšanas dienu Valsts ieņēmumu dienesta 2011.gada 7.marta lēmumu Nr.22.4.6/15877 un 2011.gada 10.marta lēmumu Nr.22.4.6/16985.

Uzlikt pienākumu Valsts ieņēmumu dienestam 30 dienu laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas atmaksāt SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" pārmaksu 12 354,64 *euro* (Ls 8682,89) apmērā.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt SIA „Baltijas Industriālais Parks (BIP)" valsts nodevu 85,37 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente S.Kanenberga

Tiesneses Dz.Amerika

I.Meldere